

DISTINCȚIILE ACORDATE CERCETĂTORILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN 2023: RECUNOAȘTERE A MERITELOR ȘTIINȚIFICE?

DISTINCTIONS GIVEN TO RESEARCHERS FROM THE REPUBLIC OF MOLDOVA IN 2023: RECOGNITION OF SCIENTIFIC MERIT?

Gheorghe CUCIUREANU, dr. hab., conf. cercetător,
Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale
ORCID: 0000-0003-2140-0591
gheorghe.cuciureanu@idsi.md

Gheorghe CUCIUREANU, PhD Habilitatus, Associate Researcher,
Institute for the Development of the Information Society

CZU: 001.89(478)

DOI: 10.46727/c.v3.21-22-03-2024.p160-167

Abstract. The article examines how scientific researchers in the Republic of Moldova are decorated with diplomas and medals. The aim of the study was to establish some characteristics of the process of awarding scientific researchers in the course of one year (2023). To this end, the study involved establishing the structure of the distinctions awarded according to different criteria - type of distinction, share of women, scientific title of the recipient, etc. It was identified that as the value of the distinction increases, the share of women among those decorated decreases, that there are interesting differences in the structure of diplomas and medals offered by different national bodies (ASM, ANACEC and AGEPI) and that last year no less than 1/3 of scientific researchers in the Republic of Moldova received distinctions. The analysis of the results was carried out in cooperation with ChatGPT. It can be seen that the awarding of distinctions is a management tool for increasing authority and compensating for less favourable conditions for scientific activity, which meets the need for recognition and appreciation of researchers.

Keywords: diplomas, medals, researchers, gender structure, appreciation, criteria.

Introducere

În fiecare an în Republica Moldova sunt menționați cu diplome și medalii cercetătorii științifici. În afară de împlinirea unor jubilee, cel mai des aprecierea vine mai ales cu anumite ocazii, de ex. Ziua internațională a științei pentru pace și dezvoltare (11 noiembrie), Ziua Academiei de Științe a Moldovei (12 iunie), Ziua internațională a femeilor și fetelor în domeniul științei (11 februarie). În acest context, ne-am propus să identificăm în acest articol câteva caracteristici ale acestui proces din anul 2023.

Aspecte metodologice

Pentru a colecta datele privind cercetătorii menționați cu diplome și medalii în anul 2023, am analizat site-urile principalelor autorități și organisme naționale în domeniul cercetării științifice din Republica Moldova: Ministerul Educației și Cercetării (MEC), Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (ANCD), Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC), Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală (AGEPI) și Academia de Științe a Moldovei (AȘM). Am exclus din căutări alte autorități care decorează cercetătorii (de ex., Președinția RM), deoarece nu au atribuții specializate pe cercetători, iar numărul celor decorați este mic, precum și universitățile, care au propriile mențiuni și premii, deoarece este dificil să colectezi aceste date în lipsa unor informații sintetizate, disponibile pe site-urile

acestora. Datele colectate au fost prelucrate, în primul rând statistic, pentru a încerca stabilirea unor caracteristici comune procesului de apreciere a cercetătorilor din RM în 2023. Ulterior, rezultatele obținute și aspectele teoretice ale procesului de apreciere a cercetătorilor au fost analizate împreună cu Inteligența Artificială (ChatGPT), cu care am stat la un pahar de vorbă la data de 08 martie 2024. I-am adresat o serie de întrebări, la care am primit răspunsuri, iar ulterior am sintetizat aceste informații și le-am utilizat la explicarea rezultatelor obținute în urma colectării și prelucrării datelor primare.

Rezultate și discuții

Informații identificate. În urma analizei site-urilor instituțiilor indicate mai sus am stabilit următoarele:

MEC a oferit diplome cercetătorilor cu diferite ocazii, dar pe site-ul instituției lipsește o rubrică în care ar fi indicată lista cercetătorilor și a diplomelor oferite. Am putut identifica într-un comunicat de presă doar lista persoanelor cărora le-au fost înmânate diplome cu ocazia Zilei internaționale a femeilor și fetelor în domeniul științei [11], dar nu și cu alte ocazii, deși, de ex., din comunicatul dedicat Zilei internaționale a științei pentru pace și dezvoltare se vede că și acolo au fost înmânate diplome.

ANACEC a oferit un tip de medalie, toate ordinele de acordare a acesteia regăsindu-se într-un singur loc, la rubrica „Transparență” [3]. ANCD nu a oferit niciun fel de diplome sau medalii cercetătorilor (astfel că în continuare este exclusă din analiza noastră).

AGEPI a oferit trofee și medalii cercetătorilor în cadrul Expoziției internaționale „Infoinvent”-2023. Chiar dacă există unele diferențe față de comunicatele de presă și informația a fost mai greu de găsit, lista tuturor laureaților și a distincțiilor primite se regăsesc pe site-ul expoziției sub titlul „Proces-verbal al ședinței Juriului Expoziției...” [1].

AȘM a oferit diplome și medalii prin hotărârile Prezidiului, care se regăsesc la rubrica „Cadrul normativ” [5]. Totuși, la această rubrică nu sunt plasate toate hotărârile Prezidiului și, din această cauză, nu putem fi siguri că am luat în calcul toate distincțiile oferite de către AȘM (plasate la data de 19.01.2023).

Numărul distincțiilor acordate / persoanelor apreciate. Există diferențe importante între numărul distincțiilor oferite de instituții (conform informației disponibile), după cum urmează:

- AGEPI: 316 trofee și medalii;
- ANACEC: 309 medalii;
- AȘM: 226 diplome și medalii,
- MEC: 42 diplome.

Clasamentul de mai sus se păstrează și după numărul persoanelor cărora le-au fost acordate aceste distincții (chiar dacă crește simțitor decalajul față de prima clasată instituție) :

- AGEPI: 1111 persoane (și organizații);
- ANACEC: 307 persoane;
- AȘM: 227 persoane (și organizații);
- MEC: 42 persoane.

Decorarea cercetătorilor cu diplome și medalii ar putea indica recunoașterea meritelor cercetătorilor, ceea ce este un semn pozitiv al aprecierii pentru munca științifică. Organizarea evenimentelor de celebrare a cercetătorilor și realizărilor lor poate atrage atenția publicului asupra importanței cercetării și a contribuției științei, cu efecte educative asupra conștientizării

necesității științei. Aceste acțiuni pot fi considerate și drept o încercare de a îmbunătăți imaginea cercetării științifice în Republica Moldova.

Conducătorii organismelor naționale pot decide să acorde decorații pentru mai multe motive legate de interese de carieră, politice sau comunitare. Decorarea poate avea explicații tradiționale legate de recunoașterea cercetătorilor, promovarea excelenței în cercetare, stimularea interesului public, încurajarea colaborării între instituții și discipline, dar ar putea fi folosită și ca un instrument de câștigare a favorurilor unui anumit public, de creștere a autorității/popularității și de consolidare a relațiilor dintre cercetători și instituțiile care le oferă recunoașterea, creând un sentiment de apartenență și loialitate față de aceste organisme. Ultimele sunt valabile, în special, pentru conducătorii instituțiilor care urmează să participe la următoarele alegeri.

Varietatea distincțiilor oferite. MEC și ANACEC au acordat doar câte un tip de distincții, ministerul – Diploma de Onoare, iar agenția – Medalia „Promotor al culturii calității în educație și cercetare” (care poate fi de gradul I și II). AGEPI a acordat trofee pentru cei mai buni participanți la expoziție în fiecare categorie, precum și medalii de aur, argint și bronz. AȘM a oferit:

- 1) Diplome: de Onoare, „Meritul Academic”, de Excelență, de Recunoștință și de Gratiitudine;
- 2) Medalii: „Nicolae Milescu Spătarul”, „Dimitrie Cantemir” și „Meritul științific” (categoria I și II).

Acordarea de premii variate unui spectru larg de cercetători și altor persoane poate fi văzută ca un efort de a recunoaște diversitatea contribuțiilor în cercetare, inclusiv lucrul în echipă și contribuțiile oamenilor din alte domenii (de ex., popularizarea științei de către jurnaliști). Cu toate acestea, trebuie să se asigure că standardele de excelență rămân criteriul principal.

Cadrul normativ pentru acordarea distincțiilor și respectarea acestuia.

Pe site-ul MEC nu am putut identifica actul normativ care reglementează acordarea diplomelor.

Pe pagina web a ANACEC este plasat *Regulamentul privind conferirea Medaliei „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”* [4], care reglementează procesul de conferire a acestei medalii. Documentul stabilește detaliat și clar scopul și obiectivele de bază pentru conferirea medaliei; statutul și caracteristicile medaliei; cine pot fi laureat; care este procesul și cine aprobă conferirea medaliei; criteriile de evaluare a candidaților. Analiza distincțiilor oferite arată că, în linii mari, acestea s-au acordat în conformitate cu prevederile regulamentare, poate cu excepția respectării criteriului reputației ireproșabile în mediul academic în cazul unor premianți.

Pe pagina expoziției AGEPI am găsit Regulamentul de organizare și desfășurare a Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT” [2], care oferă detalii despre obiectivele și compartimentele evenimentului, concursurile, mențiunile și distincțiile, modul de organizare, desfășurare și stabilire a câștigătorilor, criteriile de evaluare a lucrărilor prezentate, precum și componența Juriului și a Comisiei de experți. Tipurile de distincții acordate corespund pct.19-21 al documentului menționat mai sus, cu următoarea excepție notabilă: 7 trofee s-au acordat de fapt în 2 exemplare, adică o dată trofeul a fost denumit în limba română și i s-a acordat unei lucrări din Republica Moldova și a doua oară același trofeu a fost denumit în limba engleză și s-a acordat unei lucrări din România (de ex., trofee „Cea mai bună monografie” și „Best

Monograph” sau trofeele „Cea mai bună creație a tinerilor” și “Best Creation of Youth”). Nu este clar în așa caz dacă concurenții din Republica Moldova și din alte țări au concurat separat. În regulament nu este prevăzută acordarea aceluiași trofeu unei lucrări din RM și uneia din altă țară. Am remarcat, în același timp, în calitate de membru al Comisiei de experți, formalismul unor criterii indicate în regulament și paralelismul lor cu deciziile luate. Astfel, la Compartimentul IV. Produse și servicii inovative au existat și astfel de criterii ca *îmbunătățiri și/sau revizuirii ale produselor/serviciilor existente; extinderi ale liniilor de produse existente deja în desfacere; reparații de produse existente, adaptate pentru noi utilizări sau aplicații* și altele asemănătoare, iar unele lucrări care reprezentau rezultate recente ale proiectelor de cercetare și se află la etapa cercetărilor de laborator, au fost apreciate cu punctaj maxim la aceste criterii și au primit medalii de aur (!). Totodată, uneori au fost acordate mai multe medalii pentru aceleași rezultate în diferite categorii (de ex., mai multe distincții pentru un rezultat științific obținut de către o femeie într-un proiect, brevetat și publicat într-o monografie). Menționăm că cel mai important trofeu a fost obținut de un membru al Juriului.

Pe pagina web a AȘM, la rubrica „Cadrul normativ”, nu am putut identifica actul care ar reglementa acordarea distincțiilor. În hotărârile Prezidiului AȘM de aprobare a distincțiilor se face referire la Regulamentul cu privire la distincțiile Academiei de Științe a Moldovei, fără a se indica numărul actului și data aprobării acestuia. La căutarea în versiunea veche a site-ului instituției am găsit că acest regulament a fost aprobat prin Hotărârea CSȘDT al AȘM nr. 77 din 04 aprilie 2013 [7] și modificat și completat prin Hotărârea CSȘDT nr. 129 din 21 aprilie 2016 [6]. Documentul stabilește tipurile de distincții ale AȘM, categoriile de persoane cărora li se decernează și modul de decorare. Menționăm, totuși, că procedura descrisă în Regulament nu ar putea fi respectată în prezent, deoarece cadrul general de funcționare al AȘM s-a modificat între timp. Astfel, acest act prevede că hotărârile de aprobare a distincțiilor sunt luate de către Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică, organ care nu există de peste 5 ani și nu este clar în ce bază sunt luate deciziile de conferire a distincțiilor. Mai mult decât atât, două distincții conferite de AȘM în 2023 nu se regăsesc în acel regulament: Diploma de Excelență și Diploma de Gratiitudine. La începutul anului 2024, în hotărârile Prezidiului AȘM a apărut încă o diplomă care nu este în regulamentul menționat: „Ambasador al Culturii”. De altfel, nu este clar prin ce se deosebește Diploma de Recunoștință de Diploma de Gratiitudine, ambele conferite în anul trecut. Și mai puțin clară este diferența în condițiile de conferire a medaliilor, deoarece descrierea în regulament, pentru ce merite și cui se acordă, este aproape identică (cu singura diferență că la medalia „Dimitrie Cantemir” este indicat că poate fi conferită și „colectivelor instituțiilor de cercetare”). Totodată, se constată și neconcordanțe între hotărârile de decorare și unele prevederi regulamentare. Astfel, în Regulament nu este stipulat că aceste distincții se acordă și persoanelor de peste hotare (cu excepția Diplomei AȘM care în 2023 nu a fost acordată), dar în realitate aceștia constituie o parte importantă a celor decorați. Dar, după cum ne-am convins și cu alte ocazii [8], prevederile legale nu sunt foarte importante la AȘM.

Dacă distincțiile sunt acordate fără respectarea unor criterii obiective și transparente, prestigiul și valoarea asociate cu aceste recunoașteri pot scădea. Distincțiile ar putea să nu mai fie văzute ca un indicator de excelență și realizare. Cercetătorii care muncesc din greu și realizează contribuții semnificative ar putea fi demotivați, dacă văd că distincțiile sunt acordate într-un mod care pare arbitrar sau nedrept. Acest lucru ar putea submina eforturile lor și ar putea

reduce motivația pentru excelență. Totodată, dacă criteriile de selecție nu sunt clare sau nu sunt respectate, procesul de decernare a diplomelor și medaliilor ar putea fi perceput ca fiind supus influențelor personale, favoritismului sau nepotismului. Aceasta ar putea eroda încrederea în integritatea organismelor care acordă distincții.

Destinatarii distincțiilor

Distincțiile oferite de cele 3 entități au grupuri-țintă diferite, dar care deseori converg:

Cel mai clar grup-țintă este al distincțiilor AGEPI – el include participanții la Expoziția de inventică desfășurată o dată la doi ani. La evenimentul din 2023 au concurat 449 lucrări. AGEPI a conferit 295 medalii (138 de aur, 80 de argint și 77 de bronz) și 21 trofee și mențiuni. Astfel, rata de succes a fost de peste 70%. Având în vedere că unele medalii au fost conferite la mai mult de o lucrare, această rată este și mai mare și s-ar ridica, conform calculelor noastre, la 80% (adică din 5 lucrări 4 au obținut distincții). Cea mai înaltă rată de „succes” a fost înregistrată la compartimentul II, unde au fost premiate cu medalii peste 86% de lucrări prezentate.

La ANACEC au fost premiați în principal experții evaluatori, membrii Consiliului de conducere (în diferite perioade) și angajații instituției. Alte grupuri mai mari decorate de ANACEC sunt reprezentanții Forumului pentru Asigurarea Calității al European Training Foundation (ETF), precum și a celorlalte 2 instituții analizate – AȘM (conducerea) și AGEPI (conducerea și organizatorii expoziției).

Conform prevederilor regulamentare grupul-țintă a beneficiarilor distincțiilor AȘM sunt „colaboratorii științifici cu titlul de doctor în științe, doctor habilitat, membru corespondent sau membru titular ai Academiei de Științe a Moldovei”. Totuși, în 2023, în afară de aceștia, sunt și alte grupuri importante de persoane/organizații cărora li s-au conferit distincții, cum ar fi:

- persoane/organizații de peste hotare, în principal din România;
- reprezentanți ai mass-media, inclusiv directori de televiziuni (de ex., de la Teleradio Moldova și TVR Moldova), redactori-șef de ziare și jurnaliști. Se remarcă săptămânalul „Literatura și arta”, din cadrul căruia 7 persoane au beneficiat de distincții (redactor-șef, jurnaliști, machetator).
- instituții de învățământ și reprezentanți ai acestora, în special din Lipcani și din stânga Nistrului
- conducători/reprezentanți ai organismelor naționale în domeniul științei și culturii, cum ar fi Ministerul Culturii, AGEPI, ANACEC, ANCD, Biblioteca Națională, Teatrul Național „Mihai Eminescu” ș.a.

Cel mai important impact pozitiv al decernării de medalii și diplome ar putea fi, în opinia noastră, stimularea cercetătorilor să-și îmbunătățească performanța și să contribuie cu cercetări de calitate, dar și atragerea de noi cercetători și studenți talentați, care sunt interesați să lucreze într-un mediu care valorizează și premiază excelența științifică. Deși recunoașterea și decorațiile sunt importante, este esențial de menționat că motivația intrinsecă și pasiunea pentru cunoaștere și descoperire sunt, de asemenea, cruciale pentru succesul pe termen lung în cercetare.

Ponderea persoanelor distinse din afara Republicii Moldova. Din numărul persoanelor apreciate de către instituții, ponderea cetățenilor altor state constituie: ANACEC – 7,2%; AȘM – 15,4% și AGEPI – 43,9%. Majoritatea persoanelor decorate provenind din afara Republicii Moldova sunt din România. Totuși, există și persoane din alte țări, mai variați în acest sens fiind medaliații AGEPI, care reprezintă și țări ca Polonia, China, Cambodjia, Malaysia, Ucraina, Taiwan, Franța.

În analizele de mai jos sunt luate în calcul doar persoanele din Republica Moldova, premiate de AȘM, ANACEC și AGEPI.

Structura pe gen a premianților

Femeile constituie 50,9% din persoanele decorate de cele 3 instituții indicate mai sus. Menționăm că de decorații au beneficiat și 14 organizații din RM. Cea mai mare pondere a femeilor a fost decorată de către ANACEC (55,4% din totalul persoanelor decorate), iar cea mai mică – de către AȘM (45,8%), în timp ce AGEPI înregistrează cea mai echilibrată structură de gen a persoanelor decorate (ponderea femeilor este de 50,6%).

Totuși, atunci când analizăm datele după tipurile de distincții conferite, femeile nu mai apar atât de avantajate. În cazul ANACEC ponderea femeilor din totalul celor decorați cu medalia „Promotor al calității în educație și cercetare” de gradul II este de 58,7%, iar cu aceeași medalie de gradul I – scade până la 53,4%. Ponderea femeilor în totalul persoanelor care au primit distincții de la AGEPI scade de la 54,9% printre deținătorii de medalii de argint la 49,4% - medalii de aur și la 16,7% – trofee. Printre primele 10 persoane care au primit cele mai multe distincții și printre cele 8 persoane care au primit 4 și mai multe medalii de aur de la AGEPI nu există nicio femeie. Foarte elocventă este situația cu acordarea distincțiilor și la AȘM. Astfel, dacă conform diplomelor conferite, ponderea femeilor este de 57,3%, atunci conform medaliilor conferite, această pondere scade până la 24,2% (!). Diferențe semnificative există și după tipurile de diplome și medalii conferite. Astfel, în ordinea importanței diplomelor acordate (conform prevederilor Regulamentului respectiv) ponderea femeilor scade de la 77,2% (Diploma de Onoare, „*pentru rezultate remarcabile, pe parcursul a cel puțin 10 ani*”) la 61,1% (Diploma de Recunoștință, „*pentru rezultate valoroase, pe parcursul a cel puțin 20 ani*”) și la 26,9% (Diploma „Meritul Academic”, „*pentru rezultate excelente, pe parcursul a cel puțin 30 ani*”). O pondere a femeilor de 38,6% este înregistrată în cazul Diplomei de Excelență, dar nu este clar locul acestei distincții, deoarece nu am găsit nicăieri descrierea ei. În cazul medaliilor este mai puțin clară diferența între ele, deoarece descrierea în regulament, pentru ce merite și cui se acordă, este aproape identică (cu singura diferență că la medalia „Dimitrie Cantemir” este indicat că poate fi conferită și „colectivelor instituțiilor de cercetare”), totuși, judecând după numărul medaliilor conferite și beneficiarii acestora, ordinea importanței ar fi următoarea:

- Medalia „Dimitrie Cantemir” – ponderea femeilor în totalul celor decorați din Republica Moldova în anul 2023 este de 33,3%;
- Nicolae „Milescu Spătaru” - ponderea femeilor este de 27,3%;
- Medalia „Meritul Științific” (de clasa I și II) ponderea femeilor este de 0% (!).

Faptele descrise mai sus se încadrează în tendința/caracteristicile cunoscute pentru RM ce ține de structura pe gen odată cu avansarea în carieră [9, p.82-83]. Acest fenomen este cunoscut în literatura de specialitate drept „plafon de sticlă” și a fost semnalat anterior în Republica Moldova (vezi [10, p.13]).

Titlurile științifice a celor decorați

La laureații desemnați de către AGEPI nu au fost indicate titlurile științifice, astfel că au fost analizați sub acest aspect doar cei decorați de către celelalte 2 instituții. Ponderea celor care dețin titluri științifice în totalul celor decorați este 83,9% în cazul ANACEC și de 65,5% în cazul AȘM. Este un pic surprinzător să constatăm că ponderea celor care dețin titlu științific este mai mare la ANACEC, având în vedere că atribuțiile acestei instituții, spre deosebire de AȘM, nu țin

doar de cercetarea științifică, ci și de învățământul de la toate treptele. Chiar și în cazul membrilor AȘM, numărul persoanelor respective decorate de către AȘM este mai mic (fig.1).

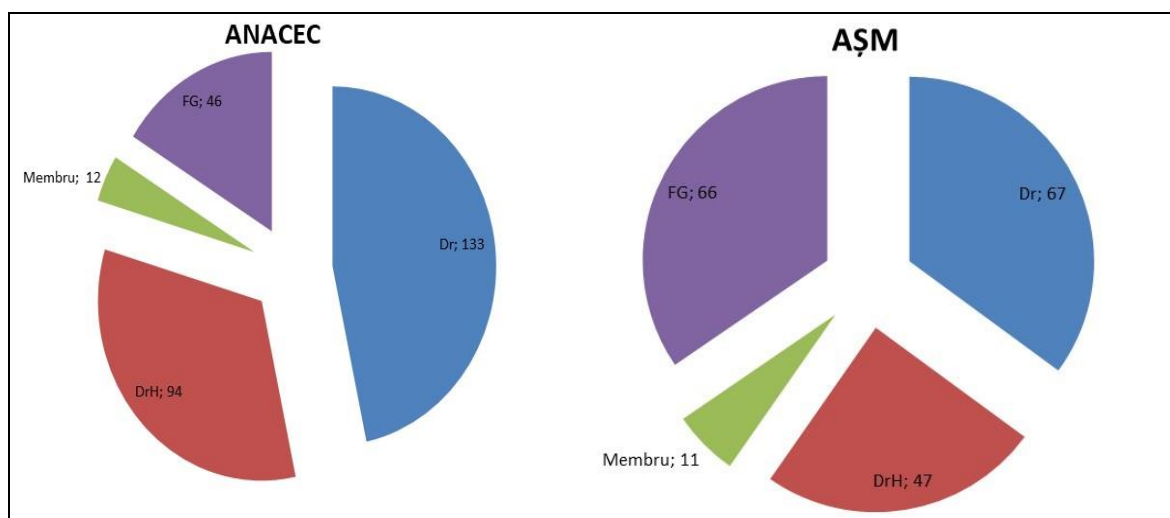

Fig. 1. Structura persoanelor decorate din Republica Moldova în anul 2023 conform titlului științific/onorific deținut

Dr – doctor în științe; DrH – doctor habilitat; Membru 0 membru titular sau membru corespondent al AȘM; FG – fără titlu științific.

În total, de către cele 3 instituții au fost decorate în anul 2023, 1014 persoane fizice și organizații. Remarcăm că 12 din persoane au fost decorate de toate cele 3 instituții, iar 53 de persoane – de 2 din aceste. Din cifra totală nu toți sunt cercetători, dar în același timp, aceste date sunt incomplete și nu iau în calcul distincțiile oferite cercetătorilor de MEC și cele acordate de universități. Astfel, având în vedere aceste fapte, dar și că, în conformitate cu datele BNS, numărul cercetătorilor în anul 2022 a fost de 2809 persoane, putem estima că în anul trecut au fost decorați peste 1/3 din cercetători.

Un număr prea mare de decorați, fără a distinge între contribuții excepționale și alte realizări, valoarea și prestigiul asociate cu aceste recunoașteri pot fi diluate. Acest lucru ar putea reduce impactul motivant al distincțiilor și ar putea reduce sentimentul de realizare specială pentru cei care au contribuit cu adevărat la progrese semnificative în domeniul lor. Acest fapt ar putea afecta modul în care alte domenii și publicul larg percep cercetarea și realizările științifice. Există riscul ca distincțiile să fie văzute ca fiind mai puțin legate de merit și mai mult o formalitate. Focalizarea excesivă pe distincții poate crea o presiune nedorită asupra cercetătorilor de a „colecționa” medalii, deviind atenția de la obiectivele reale ale cercetării științifice.

Concluzii

Acordarea diplomelor și medaliilor cercetătorilor este un proces răspândit în Republica Moldova. Instituțiile analizate oferă un spectru variat de distincții, cu o tendință clară spre recunoașterea unui număr mare de beneficiari. Acordarea distincțiilor are potențialul de a stimula performanța și a atrage noi talente în cercetare, subliniind importanța recunoașterii diversității contribuțiilor. Totuși, este crucial ca excelența să rămână criteriul principal de selecție.

Se atestă provocări legate de acordarea unui număr foarte mare de distincții, de slaba respectare a criteriilor obiective și a regulamentelor de acordare a distincțiilor. Problemele

legate de aceste provocări pot submina prestigiul și valoarea distincțiilor, pot reduce impactul motivant al acestora și pot afecta percepția publică asupra cercetării și realizărilor științifice.

Pentru a preveni aceste probleme, este esențial ca instituțiile care decernează distincții să stabilească și să respecte criterii clare, obiective și transparente pentru selecția laureaților. Aceste criterii ar trebui comunicate clar comunității științifice și respectate în mod consecvent în procesul de decernare a distincțiilor. Astfel, se menține integritatea, prestigiul și valoarea recunoașterilor în cercetare, motivând cercetătorii să aspire la excelență și inovație.

Este important de considerat feedback-ul comunității științifice, pentru a putea estima impactul pe termen lung al acestor distincții asupra motivării și progresului în cercetare. În acest sens, ar fi necesar de analizat modul în care este percepută acordarea distincțiilor (de ex., printr-un sondaj), pentru a face concluzii privind strategia care trebuie urmată de către cei care le oferă.

BIBLIOGRAFIE

1. AGEPI. *Proces-verbal al ședinței Juriului Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT 2023”*, 23.11.2023[online]. https://infoinvent.md/assets/files/Proces-verbal_Juriu-2023.pdf
2. AGEPI. *Regulamentul de organizare și desfășurare a Expoziției Internaționale Specializate „INFOINVENT”* [online]. https://infoinvent.md/assets/files/regulament/Regulament_2023.pdf
3. ANACEC. *Medalia „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”* [online]. <https://anacec.md/ro/transparency>
4. ANACEC. *Regulamentul privind conferirea Medaliei „Promotor al culturii calității în educație și cercetare”*. Ordinul nr. 18/1-A din 20.03.2023 [online]. https://anacec.md/files/Regulament_Medalie_prima_pagin%C4%83_Ordin.pdf
5. AȘM. *Hotărârile Prezidiului AȘM în anul 2023*[online]. <https://asm.md/hotararile-prezidiului-asm-anul-2023>
6. AȘM. *Modificările și completările la Regulamentul cu privire la distincțiile Academiei de Științe a Moldovei*. Hotărârea CSSDT nr. 129 din 21 aprilie 2016 [online]. <https://old.asm.md/administrator/fisiere/activitati/f36.docs>
7. AȘM. *Regulamentul cu privire la distincțiile Academiei de Științe a Moldovei*. Hotărârea CSSDT al AȘM nr. 77 din 04 aprilie 2013 [online]. <https://old.asm.md/administrator/fisiere/activitati/f943.pdf>
8. CUCIUREANU, Gheorghe. *Principalele încălcări în procesul de alegere a membrilor secțiilor Academiei de Științe* [online]. Blog Gheorghe Cuciureanu, 21 octombrie 2023. Disponibil: <https://cuciureanu.wordpress.com/2023/10/21/principalele-incalcari-in-procesul-de-alegere-a-membrilor-sectiilor-academiei-de-stiinte>
9. CUCIUREANU, Gheorghe, COJOCARU, Igor; MINCIUNĂ, Vitalie; ȚURCAN, Nelly. *Strategia cercetării științifice: evidențe din Republica Moldova*. Chișinău: 2023. 253 p. ISBN 978-9975-3564-4-2. ISBN (pdf) 978-9975-3564-5-9 (PDF)
10. IAȚCO, Mariana. *Femeile în domeniul științei și cercetării: analiza provocărilor în calea asigurării egalității de gen și politici recomandate* [online]. Fundația Friedrich Ebert Moldova, 2022. 23 p. <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/moldau/20910.pdf>
11. MEC. *Ministerul Educației și Cercetării apreciază contribuția valoroasă a femeilor și fetelor în domeniul științei*, 10/02/2023 [online]. <https://mec.gov.md/ro/content/ministerul-educatiei-si-cercetarii-apreciaza-contributia-valoroasa-femeilor-si-fetelor>